

FUNDAȚIA CULTURALA PRINCIPELE CAROL CAMINUL CULTURAL

SEPTEMBRIE, OCTOMBRIE 1927. — BUCUREȘTI. — STRADA LATINA, 10

La începutul lucrului.

Se începe un alt an de activitate școlară, și alături de ea trebuie să se desfășoare cu perseverență activitatea de luminare a masselor. Căminele trebuie să fie vii. Viul lor stă în împlinirea cu zel a programului care trebuie să trăiască clar în conștiința fiecărui cărturar. Multe „Cămine” și-au deschis activitatea cu o solemnitate care să impună tuturor însemnătatea așezământului și al lucrului care începe. De pretutindeni ni se vestește că lume multă a luat parte la sărbătoarea deschiderii căminului. În periferia unui târg din Oltenia au fost la această serbare de deschidere peste 2000 de oameni. E o însetare după cuvântul aducător de nădejdi, după cuvântul care luminează și înalță, după cuvântul încărcat de adevăr și de poezie, după sufletul omului care se sbuciumă pentru sufletul semenilor săi, după cel ce ridică perdeaua pentru a arăta lumii necăjite perspectiva unui colț de cer.

Oamenii vin, oamenii ne caută. Să fim vrednici de ei. Dacă nu ne caută, să-i căutăm noi. „Căminul” e pentru ei. Dacă nu-i găsim în cămin, să alergăm după sufletul lor, acasă, la muncă, în biserică, acolo unde se găsesc.

Orice Cămin trebuie să-și înceapă activitatea cu convingeri de la om la om, apoi cu adunări la vatra primitoare a acestui Cămin. Intâi umbrelul. Intâlnire cu unul și cu altul. Cuvânt fierbinte și răscolitor. Convingere. Prietenie. Legătură care să impuie. Câștig pătrunzător de încredere și apoi strângerea tuturor la Cămin, pentru vorba, gândul și lucru de acolo.

Orice cămin, care este expresia silințelor cărturări-

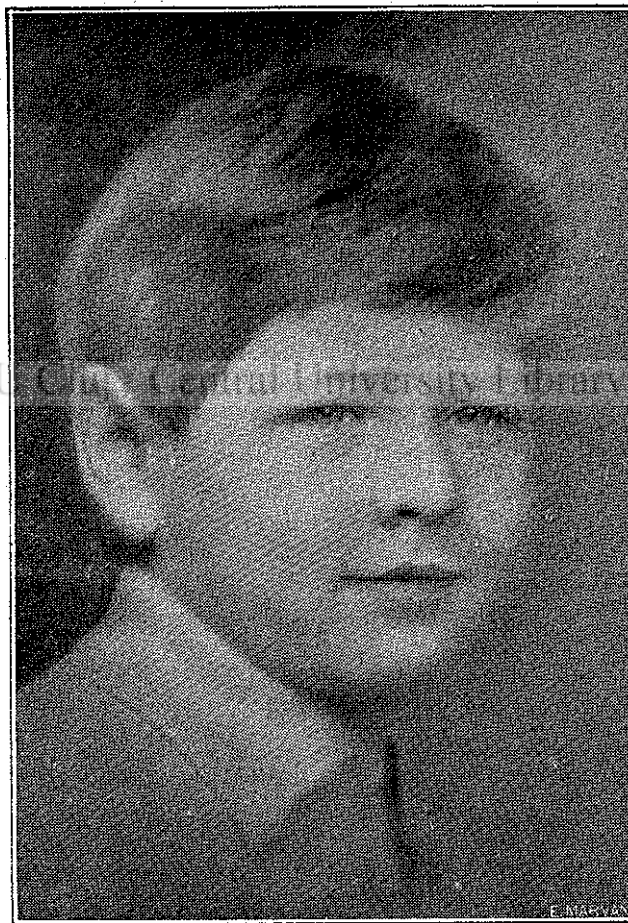
rești dintr'un loc, — silințe ce năzuesc să continue social și înfinit școala, trebuie să știe că țelul muncii lui e acesta: sporul de cunoștințe al mulțimii despre oameni, lucruri și fapte; creștinarea ei; îmbunătă-

țirea gospodăriei umane: trezirea și desvoltarea a celui simț al frumosului cu care toate se prefac și se înobilează.

Se impune dar cărturarilor de la sate angajați în lucru, o răsfoire a acelei cărțițe de îndrumare care e „Căminul Cultural” și întocmirea unui program din care să nu lipsească niciodată: știrile din țară și din lume, un cuvânt despre ceva în legătură cu viața locală și cu aspirația care trebuie să fie a mulțimii de acolo, o lectură pentru introducerea omului din popor în operele noastre de creațiune, apoi recomandări, sfaturi, propuneri. Unde e organizat un cor, un cinematograf sau teatru, să se folosească cu calcul și cu grijă. E folositor ca după fiecare Săzătoare duminicală, la sfârșitul ei, să se spună un cuvânt de bine despre toți aceia care urmează îndrumările și gândul Căminului, despre cei ce citesc, despre cei ce își îmbunătățesc gospodăria, despre cei ce lucrează, despre cei ce

fac isprave de folos obșteșc...

Incercările serioase de pretutindeni ne arată că Săzătorile duminicale e bine să se țină Dumineca după sfârșitul liturghiei. Atunci însă, primăria, percepția și toate autoritățile, împreună cu cărciumile de venin și de nenorocire trebuie să fie închise, cel puțin până la prânz. După amiaza trebuie lăsată pe-trecerii libere, horei; Cărturarii vor fi acolo. Vor

M. S. REGELE MIHAI I

vorbi, vor râde, vor petrece, dar în această petrecere, gândul bun trebuie să se comunice și să se sădească în mintea primitoare a fiecărui om.

Fundația nădăjduște că sutele de cămine cari împânzesc țara vor porni în această lună de început al activității lor, la un lucru plin nu numai de râvnă dar și de adâncă pătrundere a programului și firește și de perseverența pe care o cere cel mai frumos și mai greu dintre programe.

De la Cămine.

Căminul cultural „Infrățirea” din Anghelești Putna a dat în ziua de 15 Aug. c. o frumoasă serbare câmpenească în scop cultural. Au luat parte cinci sate învecinate. Flăcăii și fetele au venit în frumoase costume naționale. Cu acea ocazie s'a făcut și un parastas pentru pomenirea marelui rege Ferdinand I. Au cuvântat D-nii If. Novac, Pr. Popescu și Velescu și inv. Jiția. S'a colectat atunci pentru Cămin suma de lei 2000 (două mii).

Căminul cultural „Mântuirea” din satul Sapte Bani, com. Mălăești jud. Bălți a realizat un beneficiu de 4875 lei, cari după hotărârea statului, se vor cheltui pentru cărți. Biblioteca în prezent are 565 volume, cercetate de 80 cititori. În anul acesta s'au ținut 17 șezători, dintre cari 7 ședințe cu centrul cultural.

Căminul cultural „Lumina” din Hăbud-Prahova a ținut pe vară două șezători, la cari a vorbit D-l George A. Costea, președintele, despre „Fapta să fie săvârșită în frica de Dumnezeu” și despre „Cultura cănepei”. D-l Martinescu, seminarist, a cântat câteva cântece și s'a jucat farsa „Bărbierul”.

Echipa sportivă a susținut două partizi de foot-bal.

Căminul cultural „Curtbunar” din com. Curtbunar, jud. Durostor și-a încheiat bilantul pe primul an — 1926 — având la venituri 65053,72 lei, iar la cheltuieli 47406,47 lei, deci un sold de 17647,25 lei.

Căminul are 150 membri de diferite origini: români, turci, bulgari, etc...

Biblioteca are 226 volume cercetate de 200 cetitori.

Sfatul cultural a ținut 8 ședințe, iar ca activitate culturală a dat peste 30 șezători și serbări.

Căminul dispune de 10 mese, 30 scaune, 8 fețe de mese, perdele pentru local și serbări, etc.

Căminul este abonat la foarte multe reviste și ziare românești. Viața și cultura românească s'a înfipt adânc în comuna Curtbunar. Fundația mulțumește muncitorilor de acolo.

Căminul cultural „Em. Negruzzi”, din com. Târnova, jud. Soroca a dat în ziua de 15 aug. c. o frumoasă serbare cu concursul tinerimei din localitate.

În grădina școlii de fete s'a instalat o frumoasă scenă. Au cântat corul sub conducerea d-lui L. Samuevici și orchestra sub conducerea d-lui V. Ciobanu. Săteanul Andrei Ciobotaru a citit bucata intitulată „Regele nostru Mihai I”.

D-l avocat Vasile Iacobă a vorbit despre mișcarea culturală din țară. S'a jucat piesa „Moștenirea dela răposata”. Seara a avut loc o serată dansantă. S'a strâns suma de lei 1179.

Căminul cultural „I. Creangă”, din com. Vinești, jud. Fălciu, a dat în ziua de 28 Aug. cor. o serbare cu bal, al cărui venit a fost 3440 lei și cheltuielile 2940 lei, deci un venit net de lei 500.

Căminul cultural „Renășterea” din com. Poduri-Bacău, a dat o serbare la 14 Aug. cor., al cărui venit a fost 8324 lei și cheltuieli 2462,50, deci un beneficiu de 5861,50. Din acest venit

s'a donat 4061,50 comitetului școlar pentru reparațiile școlilor din comună.

Ziua s'a dat un matineu cu recitări, cântece și piesa „Un leu și-un zlot”. Seara s'a dat o serbare și jocuri naționale.

Căminul cultural „Ungureni”, din com. Ungureni Botoșani, a dat în ziua de 14 August cor., și la 29 Aug. c., serbări școlare.

Pe viitor aranjează spectacole săptămânale (teatru și cinematograf).

Căminul cultural „Vasile Grozavul”, din Cosmești, Tecuci, a dat la 14 August cor. o serbare cu recitări, teatru și bal. D-l Președinte al Căminului a ținut o conferință în care a arătat scopul căminului și mijloacele de îndeplinire.

Venitul serbării a fost : ..... 12.675 lei
Cheltuielile ..... 6.193 „
Deci un venit net de ..... 6.482 lei

la care se adaugă și următoarele donațiuni :

1. D-l Th. Raux, proprietar, le ..... 10.000 lei
2. D-na Ecaterina Dodu ..... 500 „
3. D-l Panaitescu ..... 100 „
4. D-l I. Ianculovici-Cosmești ..... 118 „
5. D-l N. Bondoc, preș. cămin. .... 1.000 „
Totalul donațiunii ..... 11.718 lei

cari cu venitul serbării fac 18.200 lei, cari s'au predat casierului.

Fundația mulțumește călduros tuturora.

* Preotul Pavel Boicenco, președintele căminului cultural din Bairamea Cetatea Albă, fiind transferat din localitate, a predat căminul în perfectă regulă. A lăsat o bibliotecă cu 400 volume, cinematograf, 11 hect. de pământ arabil și 20.000 lei.

Vrednicul preot Boicenco a lăsat acolo o bucată din sufletul său mare și iubitor de mulțime.

Fundația îi mulțumește aci, dându-l ca pildă tuturora.

Căminul cultural „Ion Glăcu” din Glăvoile-Vâlcea, a organizat în mijlocul verii, la 31 Iulie, o mare serbare câmpenească. Serbarea s'a dat în zăvoiu d-lui D-tru T. Bădan, locuitor din acea comună, sub conducerea d-lui A. Bădiță, secretarul căminului, ajutat de elevii : An. Bădiță, Ilie Scriceiu, N. Telespan, D-tru Iliescu, Gh. Cedică, Gh. Scriceiu, Gh. Mărgăritescu, Const. Căju, M. Grogotescu, Ion Turcu, V. Turcu, Alex. Mărgăritescu.

A vorbit d-l N. Bădiță despre scopul și mijloacele căminului cultural. S'au cântat câteva coruri și s'a jucat piesa : „De-ale lui Păcală”. La urmă a mulțumit numerosului public, Pr. C. Mărgăritescu, președintele căminului.

Venitul serbării e : ..... 3260 lei
Cheltuielile ..... 2126 „
Venitul net ..... 1134 lei.

Căminul cultural „Făclia Dornelor” din Șarul Dornei, jud. Câmpulung, a dat dela înfiunțare — Februarie a. c. — șapte șezători și două serbări cu joc. În șezători s'au cântat coruri, s'au făcut lecturi și s'a ținut câte o conferință.

Conferințele au fost ținute de Preotul H. Lustun, învăț. Cicerone Mucenic și inv. Ion Pața.

Știrile însemnate din gazeta le dă d-l inv. Ion Pața.

În scurt activitatea acestui cămin a fost destul de bogată și este speranță de o frumoasă activitate în viitor.

Căminul cultural „Lumina” din com. Pelinei, jud. Bălți, a avut în anul 1926 o frumoasă activitate.

S'au ținut șezători, în cari s'a vorbit sătenilor și s'a citit din ziare și cărți. Cu concursul căminului, D-l Mihailu Oescu, învăț., a format o partidă de Irozi și a umblat, în zilele Crăciunului, prin comună și prin comunele vecine și chiar și în orașul Bălți, realizând un beneficiu net de 1500 lei, donații de d-l Oescu căminului.

Căminul a mai organizat un bal al cărui venit a fost de 625 lei. Căminul are un aparat cinematografic propriu.

Căminul cultural „Doina” din Frâncești-Gorj, după un an de existență, își încheie frumoasa sa activitate pășind în al doilea an.

Notăm pe scurt frumosul activ :

1. Cărți în bibliotecă : 780.
2. Cititori : 1205, elevi, flăcăi și fete, școlari de curs secundar, funcționari, femeile și bătrânii satelor, precum și 10 bătrâni de 70—80 ani.

3. Cărți cetite : 1329.

4. Patru serbări populare în cursul verii 1926. Două serbări în cursul verii 1927. „O închinare comună” — potrivit datinei locale — făcută în dimineața zilei de Sf. Paște, după ieșirea dela Sf. Biserica.

Propagandă prin alte sate și inițieri de serbări populare.

CEA MAI BUNĂ REVISTĂ LITERARĂ - ARTISTICĂ E

„GÂNDIREA”

de sub direcția D-lor Nichitor Crăinlc și Cezar Petrescu

Apare lunar Abonamentul 350 lei anual

U, număr 30 Lei

Administrația: Str. Latină, 10. — București

Notițe.

În tot timpul iernii s'au menținut străvechile „Furcării” de prin casele oaemnilor.

Înființarea a 5 secțiuni pentru diferite acțiuni în cămin și a unei „cohorțe de cercetași”.

Secția sanitară, grație d-lui Dumitru C. Zamora, a avut o activitate frumoasă dela 4 Iunie c. până la 25 sept.

S'au cercetat :

a) Persoane bolnave de :

1. Friguri, 50.
2. Stomac, 15.
3. De ochi, 25.
4. Tifos., 10.
5. Gripă, 10.
6. Oftică, 2.
7. Călbănare, 25.

dintre cari 132 s'au vindecat și doi au decedat.

b) Animale bolnave de :

1. picioare, 40.
2. Gură, 20.
3. Ochi, 12.
4. Oase moarte, 3.
5. Apă la ????, 20.
6. Lovite, 65.

dintre cari 157 s'au vindecat și 3 au murit.

Căminul cultural „Ungureni”, com. Ungureni, jud. Botoșani, a avut dela 29 August până la 20 Sept. c. o activitate demnă de laudă.

În ziua de 29 August a vorbit d-l Eugen Neculau despre cinstea ca bază de susținere a Căminului, s'a jucat piesa : „Lângă pământ” și s'au recitat și cetit câteva bucăți.

În ziua de 4 Sept. c., s'a ținut o șezătoare la școala Sapoveni, când a vorbit d-l Eugen Neculau despre : Alcccolism. S'au cetit bucăți în legătură cu beția și s'au proiectat 20 diapozitive. D-l V. Arnăutu a dat explicațiuni. S'au împărțit și cărți.

În ziua de Luni 20 Sept. a rulat „Funerariile Regelui Ferdinand”. Elevul Văcăreanu V. a citit „Viața și Faptele Regelui Ferdinand”.

La 13 Sept. c., la școala din Lepoveni s'au proiectat 72 diapozitive „Viața lui Isus”, explicate de d-l Vasile Arnăutu.

La 14 Sept. c., pe scena Căminului, d-l V. Arnăutu deschide serbarea, anunțând în chip sumar scopul acestui Cămin.

D-l Eugen Lăscărescu, inv. din Plopenii Mari, ține o conferință despre „Viața satelor noastre”.

S'a jucat apoi piesa „De-ale lui Păcală”, în 4 acte, de către elevii de curs secundar din localitate.

Urmează proiecțiuni cinematografice și o comedie.

Sălile întoideana au fost pline de lume.

Căminul cultural „Unirea” din com. Parcani-Soroca și-a înscris în pprogramul său și excursiunile. În ultimul timp s'a făcut o excursiune cu membrii căminului la mănăstirea Cuselovca, distanță de vre-o 40 km.

Mai înainte se făcuse o excursie frumoasă în capitala județului.

Căminul a primit și teren, care se va cultiva în folosul lui. Biblioteca aceluși cămin a început să fie cercetată și de locuitorii din comunele vecine.

Duminecă 11 Sept. c., căminul cultural „Principele Mihai” din com. Găiceana, jud. Tecuciu, a inaugurat cismeaua construită în comună. Această cismea, care are o frumoasă troițăde piatră, costă peste 50.000 lei. Pe placa de marmură stă scris : „Căminul cultural „Principele Mihai”, a zidit aceasta întru pomenirea marelui Rege Ferdinand I, desrobitorul neamului și făuritorul României Mari.

La inaugurare au luat parte, pe lângă săteni, în număr de câteva mii, Pr. Gr. Popescu, misionarul Eparhiei Romanului, Protoierei N. Conduratu și C. Cărlan și toți preoții din cercull Găiceana.

S'au ținut cuvântări entuziaste de către Pr. Gr. Popescu, Pr. Conduratu, Pr. Gh. Ciuchi, și de d-l C. Miron, pensionar.

D-l președinte al Căminului, Pr. Iorgu Postelnicu, încheind cuvântările mulțumește tuturor pentru cuvintele de laudă, sătenilor pentru sacrificiile făcute și mai ales d-lui C. R. Vișan, casierul căminului, a cărui muncă în tăcere, depusă aici, vorbește mai mult decât tot ce s'a vorbit.

După aceasta-a urmat o serbare în sala Căminului cultural.

Fapta aceasta a căminului cultural o dăm drept pildă vie de ce pot oamenii buni, cu tragere de inimă pentru popor.

Catalogul general al cărților, alcătuit de Fundație și trimis gratuit oricărui așezământ care îl dorește, e cerut din foarte multe locuri, dar nu se vede ca urmări a trimiterii lui și un sacrificiu pentru cumpărarea de cărți. Cu multă durere ne dăm seama că nu se citește de loc.

Cărțile nu se vând. Într'o țară de 15.000.000 de oameni tirajul cărții e de 5000 de volume și nici acestea nu se desfac decât cu chinuitoare muncă și răbdare. Însăși ziarele nu pătrund pretutindeni, căci la 15.000.000 de oameni „Universul” de abia atinge zilnic 150.000 de foi, din cari cele mai multe se desfac la centru. Aceasta ne sperie. Va să zică sunt așezări de oameni unde nu pătrunde o carte, o foaie, unde oamenii ca în timpuri neolitice nu știu nimic, nu aud nimic și și mărginesc lumea atât de înaintată în născocirile ei, la linia unui orizont îngust, pustiu, care cade pe munți, pe dealuri, pe vârfuri de pădure, pe câmpul ne-cazurilor și istovirii lor.

E o datorie a Căminelor, a tutulor cărturarilor mari și mici, a școalelor cari astăzi sunt pretutindeni, să lupte pentru cartea care trebuie să vină în toate singurătățile și depărtările. Ea e puterea cu care trecem de la primitivitate la cultură.

— Înainte de orice lucru, se impune acolo la țară, o grijă și o răvnă a omului pentru casa și curtea lui. Scoaterea lor din bălăriile ori uscăturile sălbăticeii. Nimic mai sfâșietor decât acest tablou de primitivitate al casei și ogrădei de țară. Gardul rupt ; curtea acoperită cu baligă, cu coceni, cu paie risipite, cu lucruri răvăcite ; pomii pe unde se găesc, — bătrâni, cojiți, acoperiți de omizi, îndeșiți de mii de rămurele cari îi seacă, mai mult fără rod decât cu rod ; coșarul ruinat și murdar ; casa pătată, cu geamurile acoperite de hârtie vânăta, cu prispa scoroiță și încărcată de lucruri în neorânduială, cu câini supti și răi în fața pragului pe care plânge neîngrijit un pui sălbatic de om.

În grădina bălării uscate, nici o urmă de potecă bătută, nici o floare, nici un colț de frumusețe căutată.

În această casă prăpădită se mișcă cu sufletul întunecat, — un om, o femeie, un bătrân plictisit, o vită prăpădită, un câine silnic și bolnav.

Iată un tablou al vieții omenești de dincolo de luxul și civilitatea orașelor care trebuie să agite necontentit spiritul cărturarilor ce și-au luat ca misiune a vieții lor, instrucția și educația poporului.

Aceasta întâi și întâi, înaintea ori cărei legi și reforme : ridicarea omului la demnitatea de om.

— Înainte de a veni în țară ziaristii din țările latine, Fundația a fost invitată să pregătească pentru ei câteva cărți de inițiere sau altele în legătură cu acest congres al ziaristiceii latine. Și a pregătit o carte în limba franceză, italiană, spaniolă, portugheză și română cu articole semnate de învățații și scriitorii noștri și intitulată „Latinitas”. Această carte e un omagiu adus latinității. A colaborat la ea d-nii Iorga, Ion Brătianu, Sextil Pușcariu, Tițeica, Onicescu ș. a. O altă carte e intitulată „La Roumanie” o călăuză a congresiștilor prin locurile pe unde aveau să umble ; alta „La presse roumaine” o istorie a jurnalisticiei în România și un „Catalog de artă” al expoziției care s'a organizat cu multă știință în casa grădinilor din București.

Cămine noi.

- 548. Luminarea sătenilor Cersani, Arges.
- 549. — — — — — Ceplenita Buhalnița, Iași.
- 550. Principele Mihaiu Amara, Ialomita.
- 551. Lumina Căzănești-Bărsești, Vâlcea.
- 552. Albina Vârful Câmpului, Dorohoi.
- 553. Prahovioara Comarnic, Prahova.
- 554. Gh. Asache Prăjeni-Lupăria, Botoșani.
- 555. Vasile Grozava, Cosmești, Tecuciu.
- 556. Teodor Crinteanu, Deagurile, Arges.
- 557. — — — — — Botești, Fălcu.
- 558. Principele Mihaiu, Segarcea, Dolj.
- 559. Regele Ferdinand, Petrești-Chirileni, Bălți.
- 560. Izvorul de apă vie, Vulcana-Pandele, Dâmbovița.
- 561. Tricolorul, Stolnici, Arges.
- 562. Mircea cel Bătrân, Aiorman, Caliacra.
- 563. Oeta, Craiova, Dolj.
- 564. Avântul, Joița, Ilfov.
- 565. Regele Ferdinand I, Crăiești, Covurlui.

CUMPĂRAȚI

PENTRU A SPRIJINI O MARE INSTITUȚIE DE CULTURĂ
UN BILET DE LOTERIE

LA

LOTERIA

FUNDAȚIEI CULTURALE PRINCIPELE CAROL

Autorizată de Onor. Minister de Interne cu No. 8614 A din 13 aprilie 1927
și organizată pentru o bibliotecă publică, galerie de artă, sală de conferințe.

61 PREMII ÎN VALOARE DE 3.350.000

1	premiu de	1.000.000	Lei	1.000.000
2	" de câte	500.000	"	1.000.000
5	" "	100.000	"	500.000
8	" "	50.000	"	400.000
10	" "	20.000	"	200.000
15	" "	10.000	"	150.000
20	" "	5.000	"	100.000

61 premii în valoare de Lei 3.350.000

TRAGEREA LA 13 OCTOMBRIE 1927

PREȚUL UNEI SERII DE BILETE de 2 LEI : **O SUTĂ LEI**

LABOREMUS
SERISORI CĂTRE ÎNVĂȚĂTORI
DE GH. D. MUGUR

Prețul 20 lei

Se comandă la Fundația Principele Carol

Indemnați pe toți să-și cumpere și să citească :

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Biblioteca scoasă sub îngrijirea
D-lui I. SIMIONESCU prof. universitar
O broșură costă 5 lei. Comandați prin Fundație.

A APĂRUT

GÂNDURI

DE A. VLAHUȚA

SUNT MĂRGĂRITARELE SUFLETULUI SĂU

UN EXEMPLAR 20 LEI

SE COMANDĂ LA FUNDAȚIA PRINCIPELE CAROL

CĂMINUL CULTURAL De GH. D. MUGUR cu colaborarea D-lor
NICHIFOR CRAINIC și Dr. V. VOICULESCU

E o carte de nevoie pentru cei ce conduc organizațiile
de cultură pentru popor, mai ales pentru preoți și
învățători.

15 lei volumul

FUNDAȚIA CULTURALĂ
PRINCIPELE CAROL

STR. LATINA, 10, BUCUREȘTI

SCUTITĂ DE TIMBRU

prin legea publicată în „Monitorul Oficial”
No. 89/927

Căminului Cultural

comuna .....

județul .....

No. 6275